

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

1 Φεβρουαρίου 2021

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **01/03/2021**

ΕΕ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ¹: Μικρή εξασθένιση στον δείκτη οικονομικού κλίματος

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε ήπια τόσο στην Ευρωζώνη όσο και στην ΕΕ, με τον δείκτη να διαμορφώνεται στις 91,5 μονάδες στην Ευρωζώνη και στις 91,2 μονάδες στην ΕΕ. Η έντονη υποχώρηση των προσδοκιών σε Λιανικό εμπόριο, η ηπιότερη στις Υπηρεσίες και η μικρή εξασθένιση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης στις περισσότερες χώρες ακόμα και με μερική ή ολική παύση λειτουργίας βασικών κλάδων της οικονομίας και περιορισμό μετακινήσεων, ήταν επαρκής για να αναιρέσει τις οριακές αυξήσεις σε Βιομηχανία και Κατασκευές. Πιο συγκεκριμένα, στη Βιομηχανία (+0,9) και στις Κατασκευές (+0,3) η αύξηση ήταν οριακή, ενώ αντίθετα έντονη εξασθένιση παρατηρήθηκε στο Λιανικό Εμπόριο (-6,0) και ηπιότερη στην καταναλωτική εμπιστοσύνη (-1,7) και στις Υπηρεσίες (-0,7). Όσον αφορά στις μεγαλύτερες οικονομίες, ο δείκτης υποχώρησε ήπια στην Γαλλία (-2,6) και στην Γερμανία (-2,3), ενώ αντίθετα ενισχύθηκε στην Ισπανία (+2,4), στην Ολλανδία (+0,6) και στην Ιταλία (+0,4). Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις -5,8 μονάδες στην ΕΕ και στις -5,9 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι προσδοκίες για την εξέλιξη της παραγωγής κινούνται ήπια ανοδικά τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, όπως και οι εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών και ζήτησης κινούνται αισθητά ανοδικά σε αμφότερες τις ζώνες και τα εκτιμώμενα αποθέματα αποκλιμακώνονται ήπια.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις -17,3 μονάδες σε ΕΕ και στις -17,8 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους υποχωρούν οριακά σε αμφότερες τις ζώνες, όπως και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, ενώ αντίθετα οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης ενισχύονται οριακά στην ΕΕ και εξασθενούν στην Ευρωζώνη.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -16,9 και -18,9 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα υποχωρούν σημαντικά και στις δύο ζώνες, ενώ τα αποθέματα ενισχύονται αισθητά με τις προβλέψεις για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες να ενισχύονται οριακά στην ΕΕ και να υποχωρούν στην Ευρωζώνη.
- Στις **Κατασκευές**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών παρέμεινε αμετάβλητος στις -9,8 στην ΕΕ και διαμορφώθηκε στις -7,7 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται ήπια, ενώ οι προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών βελτιώνονται ήπια σε αμφότερες τις ζώνες.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -16,5 και -15,5 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους τελευταίους 12 μήνες υποχωρούν ήπια και στις δύο ζώνες, ενώ παράλληλα ήπια πτωτικά κινούνται και οι προβλέψεις για την εξέλιξη του στους επόμενους 12 μήνες. Αισθητά πτωτικά κινούνται οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας, ενώ ηπιότερα οι προβλέψεις για αγορές τους επόμενους μήνες.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** υποχωρεί ήπια στην Ευρωζώνη (+11,1 από +11,9) και εντονότερα στην ΕΕ (+8,8 μον. από +10,2). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινούνται ήπια ανοδικά, σε αντίθεση με

¹ Λόγω της ετήσιας αναθεώρησης των σταθμίσεων ανά χώρα, ο δείκτης οικονομικού κλίματος αναθεωρήθηκε για τις προηγούμενες περιόδους, με αποτέλεσμα τη συνολική αναθεώρηση του δείκτη τον Δεκέμβριο στις 92,4 στην Ευρωζώνη και στις 91,8 στην ΕΕ.

τις προβλέψεις για ζήτηση στο επόμενο τρίμηνο και τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης οι οποίες κινούνται αισθητά πτωτικά.

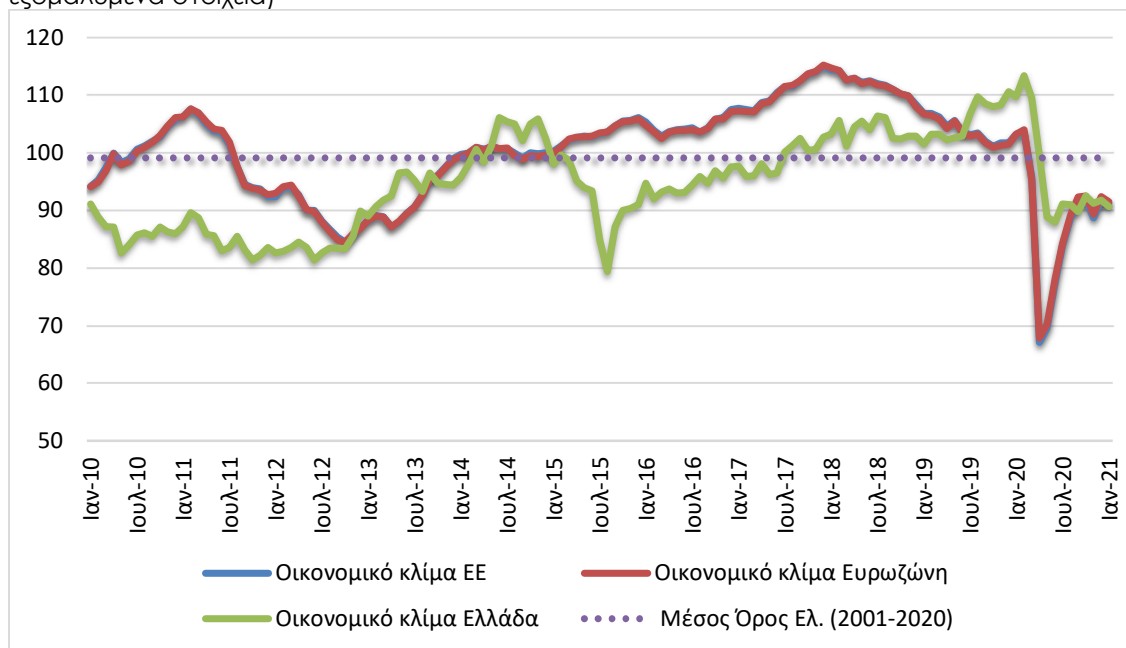
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2018=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
ΕΕ-27	65,2 (Μαρ. 2009)	118,3 (Μάιος 2000)	99,2	99,6	102,9	104,2	110,4	111,5	90,8	87,8		
Ευρωζώνη	65,5 (Μαρ. 2009)	118,6 (Μάιος 2000)	99,2	99,4	102,9	104,0	110,4	111,5	90,8	88,2		
Ελλάδα	79,3 (Μαρ. 2009)	120,7 (Ιουλ. 2000)	99,1	102,0	91,7	94,4	98,9	103,8	93,6	96,4		
Περιοχή	2020											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	103,2	103,6	95,8	67,1	69,7	77,4	83,9	88,6	91,7	91,8	88,7	91,8
Ευρωζώνη	103,2	104,0	95,3	67,8	70,2	78,1	84,2	89,1	92,3	92,5	89,3	92,4
Ελλάδα	109,7	113,4	109,5	99,5	88,8	87,9	91,1	91,0	89,8	92,5	91,2	91,8
Περιοχή	2021											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	91,2											
Ευρωζώνη	91,5											
Ελλάδα	90,7											

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 και Ελλάδα (1990-2018=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

ΕΛΛΑΔΑ: Μικρή υποχώρηση του οικονομικού κλίματος

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε ελαφρώς τον Ιανουάριο και διαμορφώθηκε στις 90,7 μονάδες, έναντι 91,8 μονάδων τον Δεκέμβριο. Όσον αφορά τους επιμέρους τομείς της οικονομίας, καταγράφεται ήπια εξασθένηση των προσδοκιών στις Υπηρεσίες, αλλά ενίσχυση στους υπόλοιπους τομείς όπως και στην καταναλωτική εμπιστοσύνη. Η επαναλειτουργία μέρους των δραστηριοτήτων που ήταν σε αναστολή από τον περασμένο Νοέμβριο, κυρίως στο Λιανικό Εμπόριο, συνέβαλε στην τόνωση των προσδοκιών σε σημαντικό μέρος της εγχώριας οικονομίας. Αλλά και η εκκίνηση της διαδικασίας εμβολιασμού του πληθυσμού, σε συνδυασμό με τα σχετικά ήπια επιδημιολογικά δεδομένα αμέσως μετά από την εορταστική περίοδο, φαίνεται πως διαμόρφωσαν σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις προοπτική εξόδου από την υγειονομική κρίση μεσοπρόθεσμα. Από την άλλη πλευρά, παραμένουν σημαντικές εστίες αβεβαιότητας σχετικά με την εξέλιξη της πανδημίας, από ζητήματα όπως η ροή της παραγωγής εμβολίων, η ταχύτητα του εμβολιασμού, οι μεταλλάξεις του COVID-19 και το βάθος των τελικών οικονομικών επιπτώσεων. Επιπλέον, η προσωρινή χαλάρωση των ανασταλτικών μέτρων σε ορισμένες δραστηριότητες δεν αίρει τη γενικότερη κόπωση και τις επιπτώσεις από την εφαρμογή τους, ιδίως σε τομείς στους οποίους αυτά συνεχίζονται, όπως ο Τουρισμός, αλλά και στα νοικοκυριά. Καθώς τα αποτελέσματα της έρευνας δεν ενσωματώνουν τα πιο πρόσφατα περιοριστικά μέτρα στην Απτική, αυτές οι επιδράσεις αναμένεται να γίνουν περισσότερο αισθητές τον επόμενο μήνα. Σε κάθε περίπτωση οι εξελίξεις στο αμέσως επόμενο διάστημα αναμένεται να είναι καθοριστικές σε πολλά επίπεδα για τη συνολική πορεία της οικονομίας το 2021.

Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση υποχώρησε ήπια, οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα κλιμακώθηκαν έντονα και οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες ενισχύθηκαν περαιτέρω.
- στις **Κατασκευές**, οι αρνητικές προβλέψεις για την παραγωγή αμβλύνθηκαν σημαντικά, σε αντίθεση με τις αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση οι οποίες υποχώρησαν ηπιότερα.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχωρούν οριακά σε αντίθεση με τις αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους οι οποίες εξασθενούν σημαντικά με το ύψος των αποθεμάτων να κλιμακώνεται.
- στις **Υπηρεσίες**, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν ελαφρά, οι αντίστοιχες για τη ζήτηση μεταβλήθηκαν ελαφρώς, ενώ οι αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της αμβλύνθηκαν ήπια.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας εντείνονται, σε αντίθεση με τις αντίστοιχες για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, ενώ παράλληλα βελτιώνονται οι εκτιμήσεις για μείζονες αγορές και η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Ενίσχυση στις επιχειρηματικές προσδοκίες, λόγω βελτίωσης εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση, καθώς και προβλέψεων παραγωγής

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε ελαφρώς τον Ιανουάριο στις 94,9 (από 93,3 τον Δεκέμβριο) μονάδες, επίπεδο ωστόσο σαφώς χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (105,8 μον.). **Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση υποχώρησε ήπια, το ύψος των αποθεμάτων ενισχύθηκε σημαντικά, ενώ το ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες βελτιώθηκε αισθητά.** Αναλυτικά:

α) Σε **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, ο αρνητικός δείκτης περιορίστηκε τον Ιανουάριο στις -15 μονάδες (από -21 μον. τον Δεκέμβριο), με το 31% των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 16% (από 14%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, το σχετικό ισοζύγιο ενισχύθηκε αισθητά και διαμορφώθηκε στις +16 μονάδες (από +5), με το 30% (από 23%) των επιχειρήσεων να προβλέπει αύξηση της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και μόλις το 14% (από 18%) μείωσή της.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το σχετικό ισοζύγιο σχεδόν διπλασιάστηκε και διαμορφώθηκε στις +25 (από +13) μονάδες, με το 30% (από 23%) των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 4% (από 10%) να δηλώνει το αντίθετο.

δ) Στους δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας καταγράφηκαν τον Ιανουάριο μικτές τάσεις: οι θετικές **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές κατά το τελευταίο τρίμηνο** υποχώρησαν αισθητά, στις +2 μονάδες (από +10), οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** ήταν ουσιαστικά αμετάβλητες, στις -12 (από -11) μονάδες, ενώ οι **θετικές προβλέψεις για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** ενισχύθηκαν σημαντικά (+27 μονάδες από +17).

ε) Οι θετικές **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** βελτιώθηκαν αισθητά και το ισοζύγιο διαμορφώθηκε στις +19 μον. από +8, με το 33% (από 28%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο πωλήσεων το προσεχές χρονικό διάστημα και το 13% (από 19%) μείωσή τους. Παράλληλα, ο ήπια αρνητικός δείκτης **εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** άλλαξε τάση και διαμορφώθηκε στις +5 (από -1) μονάδες, με το 27% (από 33%) των ερωτηθέντων να εκτιμά μείωσή τους.

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** ενισχύθηκαν ήπια, στους 4,8 μήνες, με το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** να περιορίζεται στο 72,5% (από 74,2%).

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** υποχώρησε και στράφηκε αρνητικός στις -8 μονάδες (από +6 μονάδες), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει άνοδο απασχόλησης το προσεχές τρίμηνο να διαμορφώνεται στο 10% (από 14%) και το 18% (από 8%) να αναμένει υποχώρηση.

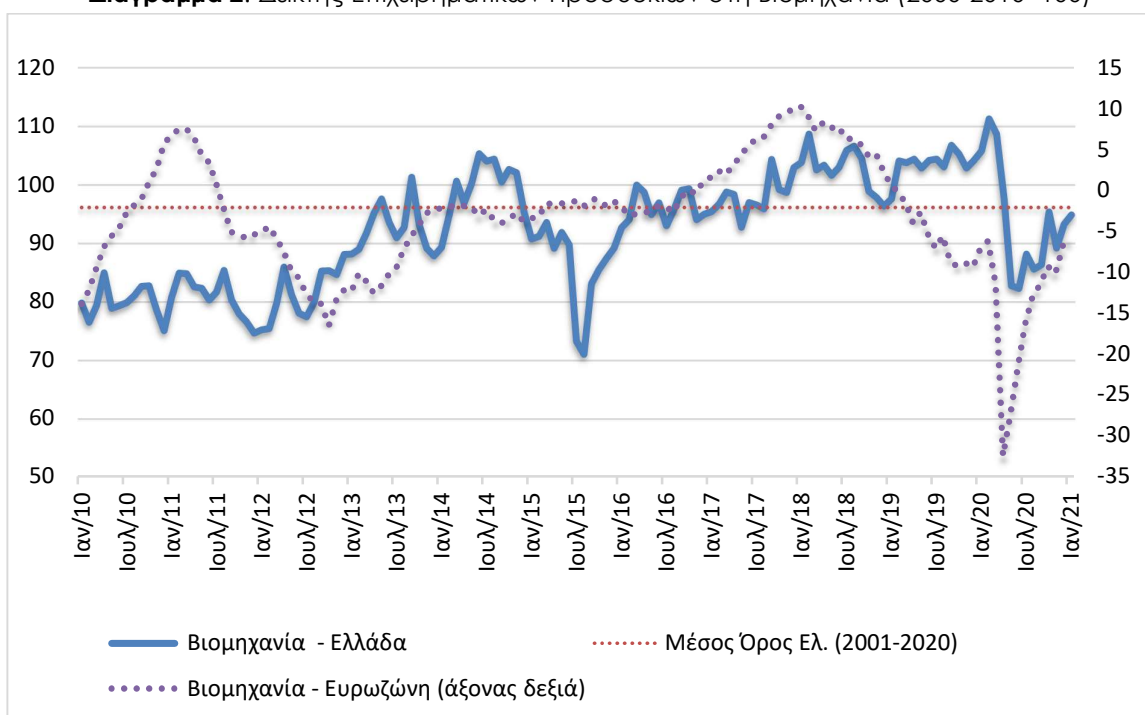
η) Το ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών** ενισχύθηκε στις +13 μονάδες, με το 75% (από 81%) των επιχειρήσεων να μην αναμένει μεταβολές τους το προσεχές τρίμηνο και ένα 19% (από 13%) να αναμένει άνοδο.

Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας		Ακραίες τιμές				Μέσος όρος						
Βιομηχανία (2000-2010=100)		Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
		66,2 (Φεβ. 2009)	117,6 (Μάρ. 2000)	96,2	86,3	96,1	98,1	102,8	103,6	93,9		
2020												
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	N	Δ	
105,8	111,3	108,7	97,6	82,8	82,3	88,2	85,6	86,5	95,4	89,2	93,3	
2021												
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	N	Δ	
94,9												

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση. **Πηγή:** IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από τη DG Ecfín

ι) Ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το 49% των επιχειρήσεων θεωρεί ότι η επιχειρηματική λειτουργία του είναι απρόσκοπτη, ενώ από τις υπόλοιπες, ένα 21% δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης και το 14% άλλους συγκυριακούς λόγους.

κ) Στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με την **ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων** στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, οι εκτιμήσεις των ερωτηθέντων ενισχύθηκαν ήπια έναντι του προηγούμενου τριμήνου ως προς την εγχώρια αγορά (+12 από +6 μον. ο δείκτης), οριακά στις λοιπές αγορές (+1 από +0 μον. το ισοζύγιο), ενώ υποχώρησαν ήπια στην αγορά της ΕΕ (+5 από +9 μον. ο δείκτης).

λ) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με τις **προβλέψεις των επιχειρήσεων για τον προορισμό των εξαγωγών τους τους προσεχείς μήνες**, καταγράφεται ισχυρή βελτίωση στους σχετικούς δείκτες σε σχέση με τη μέτρηση Οκτωβρίου προς την ΕΕ (+44 από +15 μον.), ηπιότερη αλλά σημαντική προς λοιπές χώρες (+36 από +15 μον.), ενώ ως προς τις βαλκανικές χώρες παρατηρείται ακόμα ηπιότερη ενίσχυση (+21 από +9 μον.).

Σε επίπεδο βασικών τομέων, οι προσδοκίες στα **Καταναλωτικά αγαθά** υποχώρησαν στις 91,5 μονάδες (από 94,8 μον.). Σημειώθηκε μικρή επιδείνωση στις παραγγελίες και τη ζήτηση, ενώ παράλληλα τα αποθέματα διογκώθηκαν και οι εκτιμήσεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες ενισχύθηκαν σημαντικά. Στα **Κεφαλαιουχικά αγαθά**, ο δείκτης βελτιώθηκε σημαντικά, στις 113,8 (από 98,0) μονάδες. Η ενίσχυση προήλθε κυρίως από τη σημαντική βελτίωση στις παραγγελίες και τη ζήτηση, με τις προβλέψεις για την παραγωγή τους 3-4 προσεχείς μήνες να κινούνται ήπια ανοδικά, ενώ το ύψος των αποθεμάτων περιορίστηκε σημαντικά. Μικρή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης στα **Ενδιάμεσα αγαθά**, στις 95,3 (από 90,9) μονάδες, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να περιορίζονται αισθητά, ενώ παράλληλα οι ισοσκελισμένες προβλέψεις για την παραγωγή τους 3-4 ερχόμενους μήνες αυξήθηκαν ήπια και τα αποθέματα διογκώθηκαν.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Έντονη ενίσχυση προσδοκιών προερχόμενη τόσο από τις Δημόσιες Κατασκευές, όσο και από τις Ιδιωτικές Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές ενισχύθηκε σημαντικά τον Ιανουάριο, στις 100,1 μονάδες (από 67,2 μον. τον Δεκέμβριο), επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (87,0 μονάδες). **Στους επιμέρους κλάδους, η βελτίωση ήταν έντονα σημαντική στα Δημόσια Έργα και ηπιότερη στις Ιδιωτικές Κατασκευές. Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι έντονα αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων υποχώρησαν σημαντικά, ενώ παράλληλα, οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση περιορίστηκαν.** Αναλυτικά, ο αρνητικός δείκτης των -69 μονάδων στις προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων υποχώρησε έντονα (-20 μονάδες), με μόλις το 22% (από 70%) των επιχειρήσεων να διατυπώνει απαισιοδοξία για το επίπεδο των εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο αρνητικός δείκτης των -15 μονάδων περιορίστηκε ήπια στις -6 μονάδες, με το 13% (από 37%) των ερωτηθέντων να προβλέπει μείωση θέσεων εργασίας στον τομέα και ένα 7% (από 22%) να εκτιμά άνοδο. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, ο αρνητικός δείκτης των -33 μονάδων στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων υποχώρησε στις -5 μονάδες, ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας κινήθηκαν σε αρκετά υψηλότερο επίπεδο από εκείνο του προηγούμενου τριμήνου (11,7 από 9,2). Στο πεδίο των τιμών, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες περιορίστηκαν περαιτέρω (-2 από -10 μον. ο δείκτης). Τέλος, μόλις το 6% των επιχειρήσεων αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες, το 8% (από 30%) επισημαίνει τη χαμηλή ζήτηση, το 12% (από 29%) την ανεπαρκή χρηματοδότηση και ένα 69% την πανδημία ως τα βασικότερα εμπόδια στη λειτουργία του.

Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Έντονη βελτίωση έναντι του Δεκεμβρίου παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** και διαμορφώθηκε στις 102,2 μονάδες (από 78,3), επίπεδο ήπια υψηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (92,4 μον.). Οι απαισιοδοξες προβλέψεις για το επίπεδο

προγραμματισμένων εργασιών του Δεκεμβρίου περιορίστηκαν έντονα τον Ιανουάριο στις -17 (από -75) μονάδες, ενώ αντίθετα, οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση εξασθένησαν και διαμορφώθηκαν στις +2 από +17 μον. Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων βελτιώθηκαν θεαματικά (-3 από -51 μον. ο δείκτης), όπως και οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας οι οποίοι διαμορφώθηκαν στους 11,9 (από 8,8). Ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εξασθένησαν ήπια και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώθηκε στις -6 μονάδες (από -14). Τέλος, το 6% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του. Από τις υπόλοιπες, το 12% (από 29%) δηλώνει την ανεπάρκεια χρηματοδότησης, το 4% τη χαμηλή ζήτηση και ένα 73% τους παράγοντες που οφείλονται στην πανδημία του νέου κορωνοϊού ως το βασικότερο εμπόδιο λειτουργίας τους.

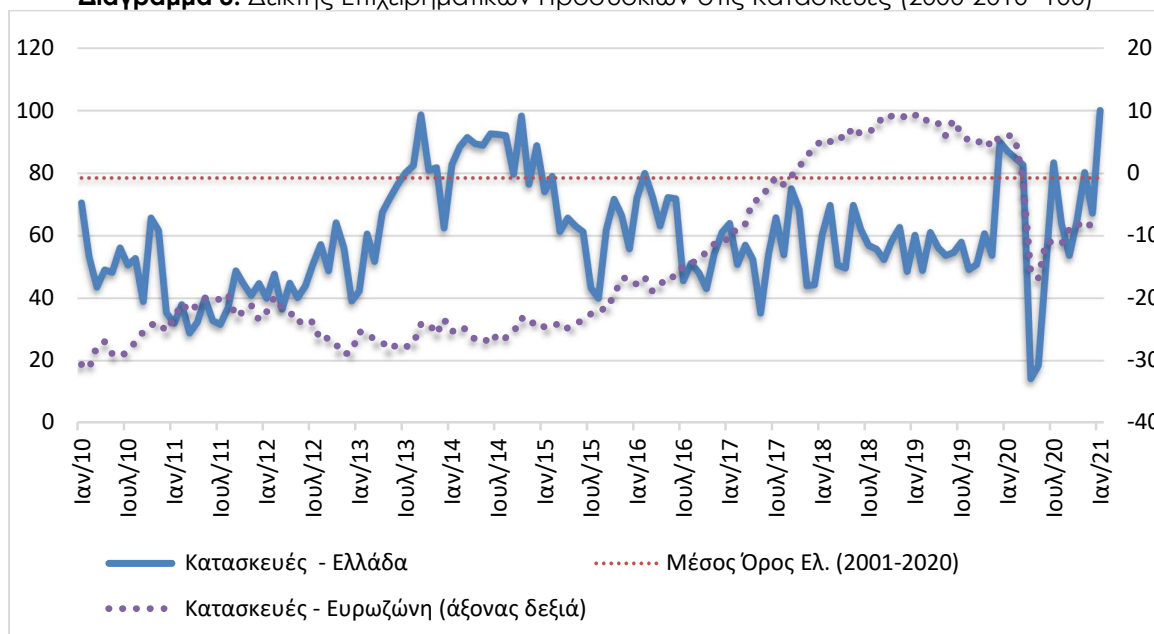
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Κατασκευές (2000-2010=100)		Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
		14,3 (Απρ. 2020)	155,7 (Μάρ. 2000)	78,5	62,0	61,3	55,4	58,1	58,1	62,7	
2020											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
87,0	84,9	82,7	14,3	18,5	51,5	83,3	63,9	53,7	64,6	80,3	67,2
2021											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
100,1											

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Κατακόρυφη ενίσχυση παρουσίασε και ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**. Διαμορφώθηκε στις 95,2 (από 52,5 τον Δεκέμβριο) μονάδες, αρκετά υψηλότερα από την αντίστοιχη περυσινή τιμή του (78,1 μον.). Ως προς το πρόγραμμα εργασιών

του κλάδου, ο αρνητικός δείκτης των -62 μονάδων του Δεκεμβρίου υποχώρησε κατά 39 μονάδες και διαμορφώθηκε στις -23. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό ισοζύγιο υποχώρησε σημαντικά και διαμορφώθηκε στις -15 μονάδες (από -49). Το 18% (από 57%) των επιχειρήσεων του κλάδου αναμένουν λιγότερες θέσεις απασχόλησης, με το 3% (από 7%) να προβλέπει αύξησή τους. Ήπια ανοδικά κινήθηκε ο δείκτης εκτιμήσεων για το επίπεδο των τρεχουσών εργασιών, κατά 7 μονάδες, στις -6. Το ήπια αρνητικό ισοζύγιο των τιμών στράφηκε θετικό και διαμορφώθηκε στις +2 (από -5) μονάδες. Τέλος, το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία διαμορφώθηκε στο 7% (από 19%), με το 12% να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση, το 12% (από 28%) την περιορισμένη χρηματοδότηση και το 64% την τρέχουσα κρίση της πανδημίας ως τα κυριότερα προσκόμματα λειτουργίας.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Ενίσχυση προσδοκιών λόγω βελτίωσης των πωλήσεων

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** ενισχύεται τον Ιανουάριο στις 86,4 (από 78,4) μονάδες, ως συνέπεια και της απόφασης για επανέναρξη λειτουργίας σημαντικών κλάδων από τα μέσα του Ιανουαρίου. **Ουσιαστικά, η ενίσχυση είναι αποτέλεσμα ανοδικής τάσης σε όλους τους κλάδους με εξαίρεση τα Τρόφιμα-Ποτά-Καπνός τα οποία όμως ήδη είχαν ενισχυθεί την προηγούμενη περίοδο, αλλά και των Πολυκαταστημάτων, για τα οποία οι καταναλωτές έχουν δείξει προς το παρόν διστακτική τάση.** Οι υπόλοιποι κλάδοι ενισχύονται, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο λόγω και της εκπρωτικής περιόδου, με βελτιούμενες προφανώς προσδοκίες. Αποτέλεσμα αυτών των τάσεων είναι οι **βελτιωμένες εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, αλλά και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους, παρόλο που τα αποθέματα διογκώνονται ήπια.** Αναλυτικά, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους βρίσκονται στο -9 (από -24), ενώ και οι αρνητικές προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο υποχωρούν στις -8 μονάδες (από -26 το σχετικό ισοζύγιο). Από την άλλη, τα αποθέματα από οριακά αρνητικά, κλιμακώνονται ήπια και διαμορφώνονται στις +7 (από -1 μονάδες). Παράλληλα, λόγω της επανεκκίνησης λειτουργίας αυτή η εξέλιξη οδηγεί σε νέες παραγγελίες προς προμηθευτές (-2 από -32 μονάδες). Οι προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν (+10 από +21 μον.), ενώ ως προς τις τιμές, η πλειονότητα των επιχειρήσεων (89%) αναμένει σταθερότητα.

Οι εξελίξεις στους επιμέρους κλάδους είναι κυρίως ανοδικές. Αναλυτικά:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** εξασθένησε ήπια τον Ιανουάριο και διαμορφώθηκε στις 104,2 (από 112,0) μονάδες, στα περυσινά επίπεδα (112,6 μον.). Οι έντονα θετικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις ενισχύονται περαιτέρω και διαμορφώνονται στις +92 μονάδες (από +86), ενώ αντίθετα οι αισιόδοξες προσδοκίες για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου αποδυναμώνονται αισθητά (στις +14 μον. το σχετικό ισοζύγιο από +35). Τα αποθέματα διογκώνονται (+35 από +21 μον.), ενώ παράλληλα ενισχύονται και οι παραγγελίες προς προμηθευτές (+61 από +35 μον.). Έντονη βελτίωση παρατηρείται στο ισοζύγιο των προβλέψεων για την εξέλιξη της απασχόλησης με το σχετικό δείκτη από κανονικός για την εποχή να διαμορφώνεται στις +31 μονάδες, ενώ παράλληλα οι προβλέψεις τιμών υποχωρούν κατά 14 μονάδες και διαμορφώνονται στις +16 μονάδες.

Ήπια ανοδικά κινείται ο ιδιαίτερα πάντως χαμηλός δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα - Ένδυση - Υπόδηση**, φθάνοντας στις 50,7 (από 47,8) μονάδες, επίπεδο πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (75,6 μον.). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις παραμένουν για ένατο συνεχόμενο μήνα καθολικές, ενώ παράλληλα ήπια απαισιόδοξες είναι οι προσδοκίες ανόδου στο επόμενο διάστημα (στις -13 από -2 μον.). Στα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης αποκλιμακώνεται σημαντικά και διαμορφώνεται στις +29 μονάδες (από +49 μον), ενώ βελτιώνονται αισθητά οι καθολικά πτωτικές προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές (-78 μον). Αισθητή άμβλυνση των προσδοκιών καταγράφεται στην απασχόληση, όπου ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις -4 μονάδες (από -27 μον.), ενώ στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο υποδηλώνει ηπιότερη μείωση τιμών (-3 από -40 μον).

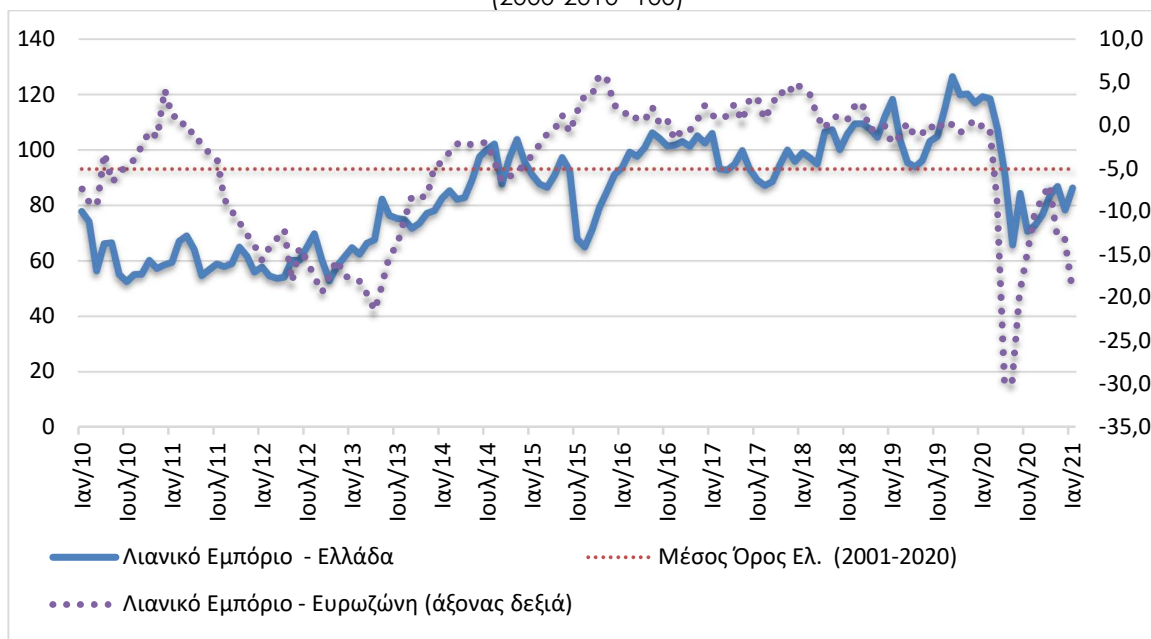
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)		Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
		52.6 (Ιουλ. 2010)	128.7 (Μάιος 2007)	93,2	83,9	101,4	94,6	104,5	109,6	87,9	
2020											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
119,3	118,5	107,4	90,6	65,8	84,4	70,7	72,9	76,8	83,7	86,9	78,4
2021											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
86,4											

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Οι προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** ενισχύονται σημαντικά και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται τον Ιανουάριο στις 90,3 (από 58,8) μονάδες, αισθητά όμως χαμηλότερα από ότι

την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (122,9 μον.). Η επίδραση των ηλεκτρονικών πωλήσεων, καθώς και το άνοιγμα των καταστημάτων οδήγησε στην υποχώρηση της έντονης απαισιοδοξίας για τις τρέχουσες πωλήσεις της τελευταίας περιόδου στις +10 μονάδες (από -59 μονάδες), αλλά και τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (-14 από -89 μον. ο δείκτης). Παράλληλα, ο ισοσκελισμένος δείκτης αποθεμάτων υποδηλώνει έντονη ρευστοποίηση (από τις -41 μονάδες), ενώ αποκλιμακώνονται οι αρνητικές παραγγελίες προς προμηθευτές (από τις -61 μονάδες ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις -8 μονάδες). Από την άλλη μεριά, οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν αμετάβλητες στις -5 μονάδες, ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης δηλώνει οριακή μείωση τιμών.

Σημαντική βελτίωση σημειώνεται τον Ιανουάριο στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, στις 83,7 (από 67,7) μονάδες, σημαντικά χαμηλότερα και από την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (128,3 μονάδες). Το ισοζύγιο στις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου αν και έντονα αρνητικό, υποχωρεί ήπια στις -52 (από -64) μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου βελτιώνονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις -12 μονάδες (από -50 μον.). Παράλληλα τα αποθέματα περιορίζονται ήπια και διαμορφώνονται στις -4 μονάδες (από -8), με αποτέλεσμα οι παραγγελίες προς προμηθευτές, να ενισχύονται σημαντικά (-34 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από -55 μον.). Οι ήπια αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες (-7 μονάδες από -6 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ τέλος, ως προς τις τιμές το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί κατά 12 μονάδες, στις +1 μονάδες.

Έντονα πτωτικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα**, με το δείκτη να διαμορφώνεται στις 62,4 (από 81,2) μονάδες, πολύ χαμηλότερα από την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (133,3 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις κινούνται έντονα αρνητικά και διαμορφώνονται στις -23 μονάδες (από -5 μον), όπως και οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (από ισοσκελισμένες στις -42 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Παράλληλα, τα αποθέματα κλιμακώνονται ήπια και διαμορφώνονται στις +15 (από +11) μονάδες, ενώ οι αρνητικές προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές ενισχύονται σημαντικά αλλάζοντας τάση (στις +15 μονάδες από -10). Έντονα πτωτικά κινούνται οι προβλέψεις για την απασχόληση και ισοσκελίζονται (από τις +77 μονάδες), ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης υποχωρεί κατά 2 μονάδες στα κανονικά για την εποχή επίπεδα.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Μικρή υποχώρηση στις επιχειρηματικές προσδοκίες, απαισιοδοξία για την τρέχουσα ζήτηση

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** παρουσιάζει μικρή υποχώρηση τον Ιανουάριο και διαμορφώνεται στις 63,9 μονάδες, από 65,0 τον Δεκέμβριο. **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση ενισχύονται, όπως και εκείνες για τη ζήτηση, ενώ οι αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους αμβλύνονται ελαφρά.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των *εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* διαμορφώνεται στις -39 μονάδες (από -35), ενώ παράλληλα ενισχύονται οι αρνητικές *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* (-30 από -23 μον. ο δείκτης). Παράλληλα, ο αρνητικός δείκτης για τις *προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου* αμβλύνεται και διαμορφώνεται στις -7 (από -15) μονάδες, όμως οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται στις +16 (από -1) μονάδες. Στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο εξακολουθεί να υποδηλώνει μείωση και διαμορφώνεται

στις -10 (από -17) μονάδες. Μόλις το 17% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες, το 32% επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 10% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και τέλος το 30% (από 35%) την τρέχουσα κρίση του κορωνοϊού.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων σημειώνονται κυρίως ανοδικές τάσεις, καθώς από τους εξεταζόμενους κλάδους μόνο η Πληροφορική κινείται πτωτικά. Αναλυτικότερα:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία** κινείται ήπια ανοδικά και διαμορφώνεται στις 45,9 (από 43,5) μονάδες, απέχοντας όμως πολύ από τη συνήθη εικόνα του αυτήν την περίοδο (88,8 μον την αντίστοιχη περυσινή περίοδο). Οι εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων παραμένουν εξαιρετικά δυσμενείς και διαμορφώνονται στις -73 μονάδες (από -76 μονάδες ο δείκτης). Αντίστοιχα κινούνται και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις -52 μονάδες (από -53 μονάδες), όπως και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση στις -32 από -37 μονάδες στο σχετικό ισοζύγιο. Αρνητικές παραμένουν και οι προβλέψεις για την απασχόληση, παρά τη μικρή βελτίωση (-13 από -21 μον. το ισοζύγιο). Τέλος ο δείκτης των τιμών υποδηλώνει μείωση τιμών και διαμορφώνεται στις -31 μονάδες.

Ήπια ανοδικά κινείται και ο δείκτης προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (χωρίς Τράπεζες), στις 103,1 (από 100,3) μονάδες, σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο ωστόσο σε σχέση με εκείνο του προηγούμενου έτους (125,8 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων βελτιώνονται οριακά στις +4 (από +3) μονάδες, ενώ παράλληλα οι εκτιμήσεις της τρέχουσας ζήτησης αν και κερδίζουν 5 μονάδες παραμένουν αρνητικές στο -4. Οι ήπια θετικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης ενισχύονται ελαφρά στις +11 (από +9) μονάδες, ενώ παράλληλα εκείνες για την απασχόληση βελτιώνονται εντονότερα και διαμορφώνονται στις +26 (από +9) μονάδες. Στις προσδοκίες για τις τιμές, ο σχετικός δείκτης βελτιώνεται κατά 11 μονάδες και ισοσκελίζεται, ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ανεμπόδιστη λειτουργία βρίσκεται μόλις στο 15%, με το μεγαλύτερο εμπόδιο λειτουργίας (74%) να είναι η ανεπάρκεια ζήτησης.

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

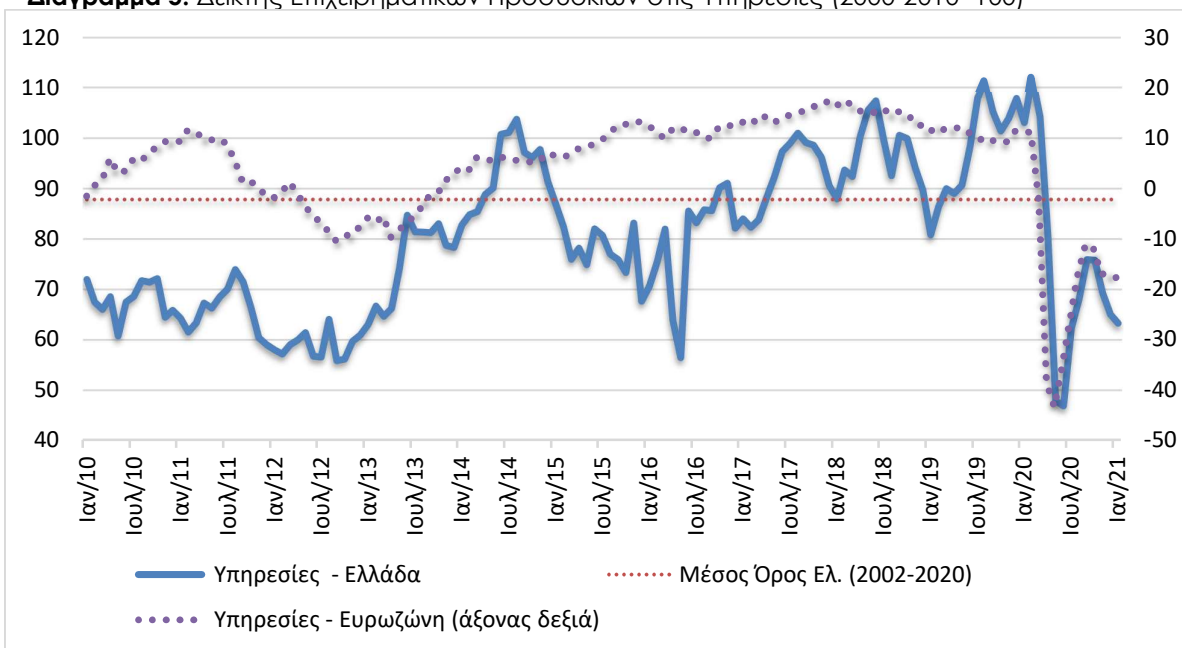
Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
		Min	Max	2002-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Υπηρεσίες (2000-2010=100)		46,9	140,2	88,3	78,2	79,3	92,7	97,0	97,7	76,0	
		(Ιουν. 2020)	(Ιουλ. 2000)								
2020											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
103,1	112,1	104,3	80,9	47,9	46,9	62,3	68,1	75,9	75,8	69,3	65,0
2021											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
63,9											

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης. **Πηγή:** IOBE

Αισθητά ανοδικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, στις 73,6 (από 61,6) μονάδες, επίπεδο πολύ χαμηλότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (104,4 μον.). Στους βασικούς δείκτες, το αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων υποχωρεί κατά 16 μονάδες (στις -26 μονάδες από -

42), όπως και οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση οι οποίες εξασθενούν έντονα και διαμορφώνονται στις -4 μονάδες (από -27 μον. το ισοζύγιο). Όσον αφορά στις προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης, αυτές βελτιώνονται ήπια (-10 από -13 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ στις προβλέψεις για την απασχόληση το σχετικό ισοζύγιο εξασθενεί ελαφρά (στις +8 από +10 μονάδες). Η πτωτική πορεία των τιμών όμως συνεχίζεται (-20 από -24 μονάδες), ενώ περιορίζεται και το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία (32% από 42%), με το 18% να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης και το 23% παράγοντες σχετικούς με την υγειονομική κρίση, ως βασικότερα εμπόδια λειτουργίας.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Μικρή υποχώρηση παρουσιάζει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** και διαμορφώνεται στις 89,3 (από 92,4) μονάδες, ελαφρά χαμηλότερα από τον Ιανουάριο πέρυσι (99,8 μον.). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύονται οριακά και διαμορφώνονται στις -5 μονάδες (από -4 μον.), ενώ στο ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση οι θετικές εκτιμήσεις ενισχύονται αισθητά (+14 από +4 μον.). Από την άλλη πλευρά οι θετικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης εξασθενούν σημαντικά, καθώς ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις +14 (από +35) μονάδες, ενώ ηπιότερα κινούνται και οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου και διαμορφώνονται στις +14 (από +22 μονάδες). Ταυτόχρονα, οι αρνητικές προβλέψεις για τις τιμές αυξάνονται οριακά στις -5 μονάδες (από -4). Τέλος, μόλις το 5% των επιχειρήσεων δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 35% (από 12%) να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης, ένα 18% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 21% παράγοντες σχετικούς με την υγειονομική κρίση ως βασικά προσκόμματα στη λειτουργία τους.

Βελτίωση εμφανίζουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 32,3 (από 27,2) μονάδες, σε σημαντικό χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (107,7 μον.). Οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση

περιορίζονται αισθητά (στις -59 από -70 μον. ο δείκτης), αν και οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση ενισχύονται έντονα (-82 από -66 μον. ο δείκτης). Αρνητικές παραμένουν και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της, (στις -45 από -68 μονάδες ο σχετικός δείκτης), όπως και οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου οι οποίες βελτιώνονται κατακόρυφα και διαμορφώνονται στις +7 μονάδες (από -38). Το ισοζύγιο των τιμών αμβλύνεται παραμένοντας ήπια αρνητικό (στις -5 μον. από -30), ενώ τέλος, το 41% (από 38%) των επιχειρήσεων επισημαίνουν την ανεπάρκεια ζήτησης και 41% (από 50%) συγκυριακούς παράγοντες ως τα μεγαλύτερα εμπόδια στη λειτουργία τους. Απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία δηλώνει μόλις το 11% των επιχειρήσεων.

Μικρή ανάκαμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης για δεύτερο συνεχή μήνα, λόγω ενίσχυσης της πρόθεσης για μείζονες αγορές

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης παρουσίασε μικρή ανάκαμψη τον Ιανουάριο και διαμορφώθηκε στις -43,2 (από -44,7) μονάδες, επίπεδο που παραμένει πολύ χαμηλότερο εκείνου πριν ένα χρόνο (-10,0 μονάδες)². **Η εκκίνηση του εμβολιασμού στο τέλος του προηγούμενου μήνα, που δεν είχε αποτυπωθεί στην προηγούμενη έρευνα, η περαιτέρω βελτίωση των επιδημιολογικών δεδομένων στην Ελλάδα τον Ιανουάριο, καθώς και η επαναλειτουργία των φυσικών καταστημάτων στο Λιανικό Εμπόριο και ορισμένες άλλες δραστηριότητες από τα μέσα του μήνα, ενίσχυσαν τις προσδοκίες χαλάρωσης των μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας, σταδιακής επαναλειτουργίας της οικονομίας και μεσοπρόθεσμα, εξόδου από την υγειονομική κρίση.** Η επίδραση του ανοίγματος του Λιανικού Εμπορίου αποτυπώνεται στη βελτίωση της πρόθεσης για μείζονες αγορές. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της έρευνας δεν ενσωματώνουν τα πρόσφατα περιοριστικά μέτρα. Παρά τη μικρή άνοδο του δείκτη για δεύτερο συνεχή μήνα, η προηγηθείσα υποχώρησή του επί πεντάμηνο, διατηρεί τους Έλληνες καταναλωτές στην πρώτη θέση στην κατάταξη ως προς τους περισσότερο απαισιόδοξους καταναλωτές στην ΕΕ, με διαφορά από εκείνους στις χώρες που έπονται. Την Ελλάδα ακολουθούν η Κύπρος και η Σλοβενία, με -34,5 και -33,1 μονάδες αντίστοιχα. Στην τέταρτη θέση βρίσκονται οι καταναλωτές της Βουλγαρίας, με -31,8 μονάδες, ενώ την πεντάδα κλείνει η Σλοβακία με -27,3 μονάδες. Στις χαμηλότερες θέσεις αυτής της κατάταξης βρέθηκαν η Δανία (+2,8) και η Σουηδία (+2,3), με τις θετικές τιμές των δεικτών τους να συνεπάγονται μικρή αισιοδοξία από τους καταναλωτές. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -16,5 μονάδες στην ΕΕ και στις -15,5 μονάδες στην Ευρωζώνη αντίστοιχα. Ανοδική τάση εμφάνισαν τον Ιανουάριο 11 χώρες. Αναλυτικά:

- **Οριακή εξασθένηση των εκτιμήσεων των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους τελευταίους 12 μήνες**

Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προηγούμενους 12 μήνες εξασθένησαν οριακά τον Ιανουάριο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -34,3 (από -33,4) μονάδες. Το 47% των νοικοκυριών εκτίμησε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 3% θεωρεί πως επήλθε μικρή βελτίωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -11,0 και -11,7 μονάδες αντίστοιχα.

- **Ήπια ανάκαμψη προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκαν ήπια τον Ιανουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -35,0 (από -36,8) μονάδες. Το 44% (από 41%) των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 4% (από 6%) προβλέπει μικρή βελτίωση. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -4,8 και -4,1 μονάδες αντίστοιχα.

² Ο τρόπος υπολογισμού του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης άλλαξε από τον Ιανουάριο του 2019. Πλέον δεν λαμβάνονται υπόψη στη διαμόρφωσή του ισοζύγια απαντήσεων της πρόθεσης για αποταμίευση και των προβλέψεων για την ανεργία. Έχουν αντικατασταθεί από τα ισοζύγια των εκτιμήσεων για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών το τελευταίο 12μηνο και των προβλέψεών τους για μείζονες αγορές. Τα δύο ισοζύγια απαντήσεων που παρέμειναν στον υπολογισμό του δείκτη είναι οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες και οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας. Οι σειρές των δεικτών καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε όλες τις χώρες της ΕΕ αναθεωρήθηκαν προς τα πίσω από την DG Ecfm.

• **Μικρή χειροτέρευση προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Ο δείκτης των προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο παρουσίασε μικρή υποχώρηση τον Ιανουάριο και διαμορφώθηκε στις -61,7 (από -60,5) μονάδες. Το 71% των καταναλωτών (από 67%) συνεχίζει να προβλέπει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, έναντι του 14% το οποίο αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -34,0 και -29,4 μονάδες αντίστοιχα.

• **Αισθητή βελτίωση πρόθεσης για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) ενισχύθηκε σημαντικά, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -41,8 (από -48,0) μονάδες. Το 47% των καταναλωτών (από 51%) προέβλεψε ότι θα προβεί σε λιγότερες ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ εκ νέου το 5-6% αναμένει το αντίθετο. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -16,1 μονάδες στην ΕΕ και στις -16,7 μονάδες στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι										
	Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020				
ΕΕ-27	-23,7 (Φεβρ. 2009)	-1,7 (Μάιος 2000)	-11,1	-6,1	-6,7	-5,1	-4,7	-6,8	-14,8				
Ευρωζώνη	-24,4 (Μάρ. 2009)	-1,9 (Μάιος 2000)	-11,6	-7,8	-8,1	-5,4	-4,9	-7,1	-14,4				
Ελλάδα	-80,8 (Φεβρ. 2012)	+3,2 (Απρ. 2000)	-41,0	-50,3	-62,9	-58,9	-44,0	-19,8	-31,2				
Περιοχή	2020												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
ΕΕ-27	-7,1	-5,9	-10,4	-22	-19,5	-15,6	-15,6	-16	-15	-16,5	18,7	-15,3	
Ευρωζώνη	-8,1	-6,6	-11,6	-22	-18,8	-14,7	-15	-15	-14	-15,5	-17,6	-13,9	
Ελλάδα	-10	-4,8	-16,5	-32,6	-33	-27,7	-34,7	-35	-41	-45,5	-48,3	-44,7	
Περιοχή	2021												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
ΕΕ-27	-16,5												
Ευρωζώνη	-15,5												
Ελλάδα	-43,2												

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

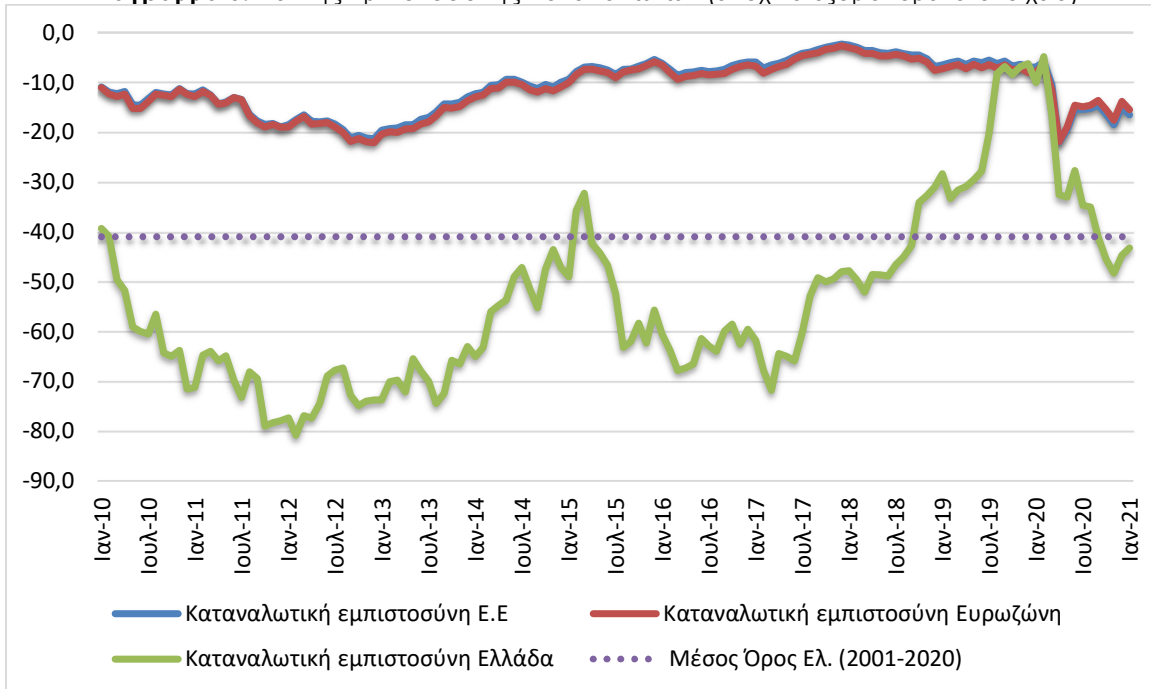
• **Ενίσχυση της πρόθεσης για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε τον Ιανουάριο, καθώς διαμορφώθηκε στις -57,2 μονάδες (από -60,4). Το 78% των νοικοκυριών δεν θεωρεί πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, ενώ το 21% τη θεωρεί πιθανή ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις +5,6 μονάδες στην ΕΕ και στις +4,8 μονάδες στην Ευρωζώνη.

• **Επιδείνωση στις προβλέψεις για την ανεργία**

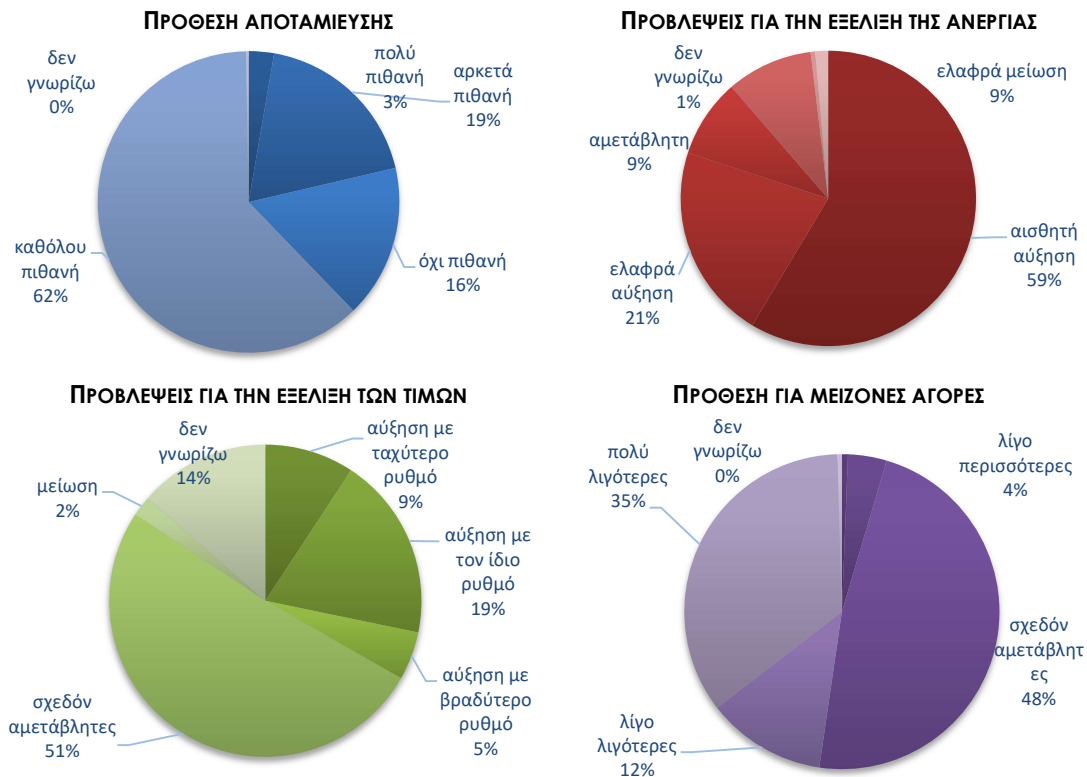
Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε ελαφρά τον Ιανουάριο, στις +64,1 μονάδες έναντι +62,2 μονάδων τον Δεκέμβριο. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προβλέπει μικρή ή αισθητή άνοδο της ανεργίας υποχώρησε στο 80% (από 76%), με το 9% των ερωτηθέντων να αναμένει ελαφρά μείωσή της. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +51,2 και +51,5 μονάδες.

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 7: Ενδεικτικές μεταβλητές της έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

Πηγή: ΙΟΒΕ

- **Ενίσχυση στις αρνητικές προβλέψεις για τις τιμές**

Ο δείκτης για τις προβλέψεις μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες παρουσίασε μικρή υποχώρηση τον Ιανουάριο, στις -9,6 μονάδες, έναντι -8,8 μονάδων τον Δεκέμβριο. Το 28% των νοικοκυριών προβλέπει άνοδο τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό και το 51% αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +18,0 και +15,4 μονάδες αντίστοιχα.

- **Μικρή υποχώρηση του ποσοστού που «αντλεί από τις αποταμιεύσεις τους»**

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» ήταν αμετάβλητο στο 59%, ενώ παράλληλα υποχώρησε στο 8% (από 10%) το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους. Οι καταναλωτές που δήλωσαν ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ αποτελούν το 27% του συνόλου, ενώ το ποσοστό όσων δήλωσαν ότι «έχουν χρεωθεί» κυμάνθηκε και πάλι στο 6-7%.

Τον Ιανουάριο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται τρία πρόσθετα ζητήματα σε τριμηνιαία βάση, τα οποία εξειδικεύουν περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικά:

- Υποχώρηση παρουσίασε τον Ιανουάριο η πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -92,1 (από -87,6) μονάδες. Αυτή η επίδοση παραμένει αισθητά δυσμενέστερη από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι διαμορφώθηκαν στις -67,7 (από -66,6) και στις -70,1 (από -68,5) μονάδες, στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Το 96,5% (από 94,2%) των καταναλωτών στην Ελλάδα δηλώνει ότι δεν είναι πιθανό να αγοράσει αυτοκίνητο εντός του προσεχούς 12μήνου.
- Μικρή επιδείνωση σημειώνεται τον Ιανουάριο σε σχέση με τον Οκτώβριο στην πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -96,9 (από -93,5) μονάδες, ισοζύγιο επίσης χειρότερο από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι διαμορφώθηκαν στην ΕΕ στις -79,2 (από -80,1) και στην Ευρωζώνη στις -81,0 (από -81,5) μονάδες. Μόλις το 1,8% (από 3,3%) των νοικοκυριών εγχωρίως δηλώνει ότι ίσως να προβεί σε αγορά ή κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο.
- Επιδείνωση καταγράφηκε στο δείκτη της πρόθεσης πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση/ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, ο οποίος διαμορφώθηκε τον Ιανουάριο στις -77,9 (από -78,6) μονάδες. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες έφτασαν τις -47,3 (από -47,6) στην ΕΕ και τις -48,8 (από -49,6) μονάδες στην Ευρωζώνη. Το ποσοστό των νοικοκυριών στην Ελλάδα που δηλώνει ότι είναι αρκετά ή πολύ πιθανό να πραγματοποιήσει σημαντικές δαπάνες αυτού του είδους εντός ενός χρόνου είναι 9,8% (από 11,7%).